

CENTRUL EUROPEAN DE STUDII ÎN PROBLEME ETNICE

Calea 13 Septembrie Nr.13, Cam. 5235-6, Sector 5, București, 71102
Tel: (004) 0731 199 066 / E-mail: office.cespe@gmail.com

Nr. înregistrare: 15/CESPE/19.11.2018

PROGRAM DE CERCETARE - ANUL 2019

Centrul European de Studii în Probleme Etnice

Prezentul document reprezintă planul de cercetare al Centrul European de Studii în Probleme Etnice valabil pentru anul 2019, realizat în acord cu domeniile strategice și direcțiile prioritare ale Academiei Române în ceea ce privește cercetarea fundamentală și cu misiunea stabilită prin hotărârea de înființare și organizare a institutului.

Principalele programe propuse de către CESPE (în care fiecare direcție de cercetare urmărește implicarea atât a personalului angajat al CESPE, cât a altor cercetători asociați, interesați de colaborări) urmăresc aceeași linie de cercetare începută în 2015, și anume: 1. Minorități în spațiul românesc; 2. Comunicare și interculturalitate, 3. Sociologie, istorie socială și memorie colectivă, 4. Perspective moderne și contemporane asupra societății.

Cele patru programe se axează atât pe cunoașterea realităților socio-culturale românești și pe creșterea participării științifice autohtone la dezvoltarea teoriei și practicii socio-culturale, precum și pe dezvoltarea națională și internațională privind valorile și construcția economică și socio-politică a României și a lumii contemporane. De asemenea, programele cuprind și activități care se înscriu în celebrarea Centenarului Marii Uniri.

Prezentul program de cercetare al CESPE a fost proiectat inițial pe o perioadă de timp mediu (2015-2020), cu posibilitate de prelungire sau adaptare în funcție de evoluția personalului și a bugetului, în ideea favorizării unei construcții teoretice cu putere explicativă mai largă și adoptării unor politici și soluții potrivite contextului socio-cultural și cadrului legislativ.

Marcarea Centenarului Marii Uniri va reprezenta o prioritate și în 2019, ținând seama că acesta este, din rațiuni istorice, prelungit, firesc, și în perioada 2019-2020. Astfel, anul viitor va avea loc finalizarea digitalizării operei eminesciene și integrarea acesteia într-o aplicație mobilă gratuită. În plus, Centenarul Marii Uniri coincide și cu Centenarul Școlii de Sociologie de la București, ceea ce înseamnă că eforturile cercetătorilor CESPE se vor îndrepta în continuare înspre marcarea acestui eveniment, prin publicații, documentare și conferințiere.

Se va continua, de asemenea, și activitatea cercetărilor de teren, de tip exploratoriu, care să se finalizeze prin rapoarte de interes public, atât pe plan local, cât și regional.

O altă acțiune ce va fi organizată în mai 2019, în preajma sărbătoririi Zilei Românilor de Pretutindeni, va fi o expoziție de fotografie (ca parte a sociologiei vizuale) care să arate situația din prezent a comunităților românești din regiunile istorice (Serbia, Ucraina, Moldova, Albania, etc.).

Nr. crt.	Program CESPE	Tematici aferente programului	Domenii strategice AR	Direcție AR	Cercetători	Perioada*
1.	Minorități în spațiul românesc	<p>1.1. Minorități etnice, religioase - teorii clasice și contemporane</p> <p>1.2. Aspecte identitare ale comunităților religioase minoritare - studii de caz</p> <p>1.3. Istoria socială a minorităților din spațiul românesc. Premize, documente, teorii, actualitate</p>	<p>Domeniu strategic nr 1. Cultură și civilizație românească</p>	<p>Direcția prioritară 1.3. Filosofie, teologie, pedagogie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Particularitățile filosofiei românești. - Originalitatea operelor filosofice românești. Valorificarea lor în legătură cu o serie de curente europene la care se pot asocia - Relevanța universală a unor opere filosofice românești. Fecunditatea lor în influența pe care au avut-o asupra unor creații filosofice sau culturale din spațiul European și mondial. - Studii privind secularizarea și „rupturile axiale” (S.N. Eisenstadt) provocate de ea în domenii fundamentale ale teologiei creștine care explică situația teologiei, în particular a teologiei ortodoxe – românești în peisajul teologiilor creștine contemporane. - Răspunsuri ale teologiei la marile provocări ale lumii contemporane 	<p>Cercetători titulari: Ovidiana Bulumac (coord.) Radu Baltasiu Alin Bulumac Ovidiu Solomon Augustin Poenaru Samira Cîrlig Ioana Drăgoi</p> <p>Cercetători asociați: Cristinel Pantelimon Emil Țircomicu Constantin Secară Alexandru Duțu</p>	2015 – 2020
			<p>Domeniul strategic 2. Cercetarea fundamentală în științe de bază</p>	<p>Direcție prioritară 2.6.: Reluarea tradiției românești de cercetare inter- și multidisciplinară cu scopul de a aduce științele sociale în serviciul reformei organice a societății românești în contextul Uniunii Europene și al integrării euro-atlantice, a dezvoltării democrației participative, a creșterii controlului persoanei asupra propriei vieți etc.</p>		
			<p>Domeniul strategic 6. Cercetări în domeniul științelor economice și social-umane</p>	<p>Direcție prioritară: Studiul schimbărilor structurale ale societăților (al ierarhiilor sociale, a structurii de gen și de vârstă etc.), a instituțiilor de bază (statul, familia, școala etc.), a valorilor (de ex. religioase vs. seculare) și ideologiilor (de ex. neoliberalismul vs. varietatea curentelor neoconservatoare sau de stânga), a relației cu mediul în prezent dar și în dimensiunea lor istorică;</p> <p>Direcție prioritară: Dezvoltarea corpului teoretic în vederea unei mai bune explicări a vieții sociale: a relației dintre reproducerea societății și schimbarea ei; dintre oameni, obiecte și simboluri etc. (prin critica teoriei și/sau prin studii de caz);</p> <p>Direcție prioritară: Constituirea și dinamica identităților de grup (supra-naționale, naționale/etnice, locale, de imigranți, de gen etc.) și personale.</p> <p>Direcție prioritară: Abordări multi și transdisciplinare ale cercetărilor în domeniile economice, juridice și sociologiei în concordanță cu complexitatea realității în prezent și în perspectivă;</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea chestiunii minorităților românești în regiunile istorice, din afara granițelor (Ungaria, Ucraina, Moldova, Bulgaria, Serbia, Macedonia, Grecia, Albania).</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea Centenarului Marii Uniri din perspectivă interetică, interconfesională și socio-istorică.</p>		
2.	Comunicare și interculturalitate	2.1. Socializare și identitate culturală în spațiul românesc (în	Domeniul 6. Cercetări în domeniul științelor	Direcție prioritară: Dezvoltarea corpului teoretic în vederea unei mai bune explicări a vieții sociale: a relației dintre reproducerea societății și schimbarea ei;	Cercetători titulari:	2015– 2020

		România și în afara granițelor) 2.2. Mici comunități urbane/rurale. Coordonate identitare. Dialog social 2.3. Cartografierea identitară a spațiului românesc. Hartă interactivă	economice și social-umane	dintre oameni, obiecte și simboluri etc. (prin critica teoriei și/sau prin studii de caz); dezvoltarea unui corpus metodologic adaptat la prezentele condiții de lucru și la contextul socio-cultural contemporan Direcție prioritară: Constituirea unei bănci de date complexe (serii statistice pe termen lung) cu privire la dezvoltarea economico-socială a României; Direcție prioritară: Abordări multi și transdisciplinare ale cercetărilor în domeniile economice, juridice și sociologiei în concordanță cu complexitatea realității în prezent și în perspectivă; Direcție prioritară: Abordarea chestiunii minorităților românești în regiunile istorice, din afara granițelor (Ungaria, Ucraina, Moldova, Bulgaria, Serbia, Macedonia, Grecia, Albania) din perspectiva comunicării și interculturalității în țările etnicilor de reședință. Direcție prioritară: Abordarea Centenarului Marii Uniri din perspectivă comunicațională și discursivă.	Ovidiana Bulumac (coord.) Radu Baltasiu, Mihail Ungheanu, Ovidiu Solomon Augustin Poenaru Alin Bulumac Samira Cîrlig Cercetători asociați: Andreea Acasandre Alexandru Duțu Corina Pantelimon	
3.	Sociologie, istorie socială și memorie colectivă	3.1 Rolul marilor momente din istorie în memoria colectivă 3.2 Istoria socială a locurilor. Sociologie, etnografie, antropologie, teologie și arhitectură. 3.3 Sociologie urbană și patrimoniu 3.4 Familia și memoria colectivă – între tradiție și modernitate 3.5 Teoria modernităților multiple și teoria modernităților fracturate. Perspective teoretice și studii de caz	Domeniu strategic nr 1. Cultură și civilizație românească	Direcția prioritară 1.3. Filosofie, teologie, pedagogie - Particularitățile filosofiei românești. - Originalitatea operelor filosofice românești. Valorificarea lor în legătură cu o serie de curente europene la care se pot asocia - Relevanța universală a unor opere filosofice românești. Fecunditatea lor în influența pe care au avut-o asupra unor creații filosofice sau culturale din spațiul European și mondial. - Studii privind secularizarea și „rupturile axiale” (S.N. Eisenstadt) provocate de ea în domenii fundamentale ale teologiei creștine care explică situația teologiei, în particular a teologiei ortodoxe – românești în peisajul teologiilor creștine contemporane. - Răspunsuri ale teologiei la marile provocări ale lumii contemporane	Cercetători titulari: Radu Baltasiu (coord.), Ovidiu Solomon Ovidiana Bulumac Augustin Poenaru Alin Bulumac Samira Cîrlig Ioana Drăgoi Cercetători asociați: Cristinel Pantelimon Constantin Secară Emil Țîrcomnicu Ionuț Mavrichi Alexandru Duțu Alexandru Mihăilescu Corina Pantelimon Ilie Bădescu	2015 – 2020
			Domeniul strategic 2. Cercetarea fundamentală în științe de bază	Direcție prioritară 2.6.: Reluarea tradiției românești de cercetare inter- și multidisciplinară cu scopul de a aduce științele sociale în serviciul reformei organice a societății românești în contextul Uniunii Europene și al integrării euro-atlantice, a dezvoltării democrației participative, a creșterii controlului persoanei asupra propriei vieți etc.		
			Domeniul strategic 6. Cercetări în domeniul științelor economice și social-umane	Direcție prioritară: Studiul schimbărilor structurale ale societăților (al ierarhiilor sociale, a structurii de gen și de vârstă etc.), a instituțiilor de bază (statul, familia, școala etc.), a valorilor (de ex. religioase vs. seculare) și ideologiilor (de ex. neoliberalismul vs varietatea curentelor neoconservatoare sau de stânga), a relației cu mediul în prezent dar și în dimensiunea lor istorică; Direcție prioritară: Dezvoltarea corpului teoretic în vederea unei mai bune explicări a vieții sociale: a relației dintre reproducerea societății și schimbarea ei; dintre oameni, obiecte și simboluri etc. (prin critica teoriei și/sau prin studii de caz);		

				<p>Direcție prioritară: Constituirea și dinamica identităților de grup (supra-naționale, naționale/etnice, locale, de imigranți, de gen etc.) și personale.</p> <p>Direcție prioritară: Abordări multi și transdisciplinare ale cercetărilor în domeniile economice, juridice și sociologiei în concordanță cu complexitatea realității în prezent și în perspectivă;</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea fenomenului migrației etnicilor români și chesiunea demografiei negative.</p> <p>Direcție prioritară: Finalizarea aplicației mobile „Mihai Eminescu, întreaga operă” ca parte a celebrării Centenarului Marii.</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea Centenarului Marii Uniri din perspectiva Școlii Sociologice de la București. Revitalizarea vechilor scrieri.</p>		
4.	Perspective moderne și contemporane asupra societății	<p>4.1 Filosofia politică a drepturilor omului</p> <p>4.2 Neoliberalism</p> <p>4.3 Teorii ale libertății</p>	Domeniul strategic 6. Cercetări în domeniul științelor economice și social-umane	<p>Direcție prioritară: Studiul schimbărilor structurale ale societăților (al ierarhiilor sociale, a structurii de gen și de vârstă etc.), a instituțiilor de bază (statul, familia, școala etc.), a valorilor (de ex. religioase vs. seculare) și ideologiilor (de ex. neoliberalismul vs varietatea curentelor neoconservatoare sau de stânga), a relației cu mediul în prezent dar și în dimensiunea lor istorică;</p> <p>Direcție prioritară: Dezvoltarea corpului teoretic în vederea unei mai bune explicări a vieții sociale: a relației dintre reproducerea societății și schimbarea ei; dintre oameni, obiecte și simboluri etc. (prin critica teoriei și/sau prin studii de caz);</p> <p>Direcție prioritară: Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice;</p> <p>Direcție prioritară: Abordări multi și transdisciplinare ale cercetărilor în domeniile economice, juridice și sociologiei în concordanță cu complexitatea realității în prezent și în perspectivă;</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea fenomenelor migrației și demografiei negative ca procese de prefacere a societății românești contemporane. Slăbirea cadrelor societale românești în perioada Centenarului Marii Uniri (2018-2020). Realizarea de cercetări de teren exploratorii care relevă starea actuală a satului românesc și efectele proceselor de modernizare aplicate acestuia.</p>	<p>Cercetători titulari: Mihail Ungheanu (coord.), Alin Bulumac Ovidiana Bulumac Radu Baltasiu Ioana Drăgoi</p> <p>Cercetători asociați: Cristinel Pantelimon Alexandru Duțu</p>	2015 – 2020
* cu posibilitate de prelungire sau adaptare în funcție de evoluția personalului și buget						

Data:
19 noiembrie 2018

Director CESPE,
prof.univ.dr. Radu Baltasiu